

ELŐFIZETÉS:

Egész évre 6 ft.
Fél évre 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a laptulajdonosnak kül-
dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ KOZLÖNY.

HIRDETESI DIJ:

egy 1 hasáboz petit sor
10 kr., többzöri hirtet-
ésnél olcsóbb. Nyiltter
sora 25 kr. Bélyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Káros-e a közjegyzői kényszer a népre?

A megyei községi és körjegyzők egyletének legutóbb tartott rendes közgyűlése alkalmával határozatba ment, hogy az ezen gyűlés kebeléből kiküldött bizottság a központi jegyző egylet bizottságával szövetkezve, a közjegyzői kényszer behozatala ellen mindent megtegyenek, — azt törvényre emelni meg-

gátolják azzal, hogy főispánjaikat és országgyűlési képviselőiket felkérve, ezek oda hassanak, mikép a közjegyzői törvény tervezett módosítása keresztül ne vitessék. — mert az a községi és körjegyzők, de meg a nép érdekeivel ellenes is.

Hogy mennyire igaz e vád, nagyon felelőleges kutatni; de, hogy az merő rágalom, annyi az első pillanatra is kitűnik. Igaz ugyan, hogy a tervezett módosítás a községi jegyzőkre hátrányos volna, de annál üdvösebb a népre, mert nem volna kitéve annyi per és költségeskedésnek és megbírságotatásnak.

Azt kérdelem, mi kár háramlik a népre, ha törvényre emeltetik az, hogy ingatlan és dologi jog szerzéséhez és átruházásához, csak közjegyzőileg hitelesített aláírású és kézjeggyű okmányok lesznek érvényesek? Én ebben mit sem találok károsat, üdvöset azonban igen, mert az a jóhiszemű vagyonszerző biztonságban lesz okiratával; azt meg nem támadhatja senki, mert az aláírások hitelesítve rajta.

Hisz! ha ezen tervezett módosítás a nép érdekei ellen van, akkor természetesen káros hatású is, sőt a vagyoni romlás előidézését sem zárja ki, — és mégis majdnem az egész mévelt Európa közjegyzői törvényei, a nálunk most tervezett módosítás alakjában állanak fenn, — nevezetesen Poroszországban az 1845. évi július 11-én kelt közjegyzői törvény szerint a szerződések, törlési nyilatkozatok stb. csak ugy érvényesek, ha azok közjegyző előtt kötöttek, illetve készültek. Szászországban pedig az 1859. évi június 3-án kelt közjegyzői törvény szerint a kétoldalu jogügyletek érvényessége tisztán a közjegyzői közreműködéstől tétetik függővé, míg Bajorországban az 1861. évi november hó 10-én alkotott közjegyzői törvényvel pedig, különbeni érvénytelenség terhe mellett a közjegyzőhöz utaltatnak mindazon szerződések, melyek birtokváltást, ingatlan tulajdonát s ehhez hasonló jogokat tárgyaznak, sőt minden jogügyletek, melyek ingatlanra vonatkozó dolgokról intézkednek. Vagy nézzük tovább; Franciaországban már IX. Lajos alatt az egész perenkívüli eljárás a közjegyzők hatáskörébe tartozott; az 1803. évi március hó 16-án hozott törvényben pedig taxative felsorolják mindazon ügyek, melyek különben semmi-ség terhe mellett utaltatnak a közjegyzőkhöz, és ezek között az ingatlan vagyon szerzésekről felvett okmányok is, sőt mindennéven nevezendő meghatalmazás, és ingatlant terhelő összeg kifizetésére vonatkozó nyugta is. Ezen törvény az az 1843. évi június 21—24. alkotott törvényvel teljesen ki lön egészítve, és az is kilett mondva, hogy az ingatlan lekötésekre vonatkozó okmányok is csak a közjegyző előtt kötve válnak jogszerűvé és érvényessé.

Ausztriában dr. Schmerling Antal igazságügyminiszter javaslatára 1850. évi szeptember 29. kelt közjegyzői rendtartás, a közjegyzői kényszert honosította meg minden tkvi bekebelezés alapjául szolgáló okmányokra és több hason tárgyú ügyletekre, — igaz ugyan, hogy ezen intézkedés az 1852. évi november hó 27. évi kelt miniszteri rendelettel megszüntetett, csak hogy ezen intézkedés az 1871. évi július hó 25-én szentesített törvényvel visszavonattott, s az 1850. évi intézkedés, vagyis a közjegyzői kényszer visszaállított. Olaszországban a fentebb említett francia törvény hozatott be 1806. június hó 7-én, ugyszintén Belgiumban is fenáll a XI. ventosé

25-éről francia törvény, mely Hollandiában is érvényes, azon csekély módosítással, mely az 1842. évi július 9-én hozott törvényben van körül írva

Freyburgban az 1850. évi november 21-én kelt, Baselben pedig az 1869. évi december hó 2-án kelt közjegyzői törvényvel a kényszer ki mondott, és minden adásvételi, csere, ajándékozási, elzálogosítási, szolgálmi ügyletekre vonatkozó okiratok, — a azok nem a közjegyzők előtt kötöttek, érvénytelenségre tekintetnek.

És azért még sehoh sem igazoltatott az, hogy a közjegyzői kényszer a nép kárára volna, sőt ellenkezőleg, ott, hol a közjegyzői kényszer tennáll, nincsenek oly kúszált birtok állapotok és oly sok szerződés valódiságának megtagadása iránt folyamatban lévő perek, mint nálunk, hol nincs kényszer, hol tudatlanok is végzik az okmány készítéseket.

A közjegyzőség már Oroszországba is behozatott, sőt Spanyolországban és Portugáliában is tennáll; és bebizonyult tény, hogy oly államokban, melynek közjegyzői intézménye és kényszerre van, a birtokperek száma 40—50%-al kevesebb mint nálunk.

És különben is, ha nem felelne meg hivatásának a közjegyzői intézmény, ugy nem tartotta volna fenn magát különféle variációkban és módosításokkal annyi éven át. Hisz nálunk már a XII. században voltak közjegyzők »tabellio» elnevezéssel, kik okiratokat készítettek. A középkorban pedig a »notarius publicus» ok voltak, kiket a pápa vagy a császár erősített meg, és e szerint lettek: »notarius publicus auctoritate apostolica» vagy »imperiali.»

Látható e szerint, hogy már ez időben felismerték a közjegyzői intézmény szükségességét, és hogy ez létjogát bebizonyította, igazolják azon számtalan okmányok, melyek a királyok általi egyes nagyobb alapítványok és magasabb kinevezéseket tartalmaznak, melyeket szintén a »notarius publicus» ok — közjegyzők — készítettek, kik emez okiratok és minden okiratok felvételénél bizonyos külső ünneplényességekkel jártak el, a mennyiben az okiratok bevezetését Isten nevének felhívása a pápa és király uralkodási éve és nevének, az ügylet helye és idejének felemlítésével, az év, hó, nap és óra pontos megjelölésével kezdték meg. Ez okiratokat már a közjegyzők is aláírták, és a közjegyző signumával láttattak el; későbbi időben pedig a megpecsétlés alkalmaztatott.

Hogy a körjegyzői intézmény létjogát bebizonyította, igazolják azon okmányok, mint említém — melyeket fejedelmek készítettek a közjegyzők által, ilyenek Mátyás királyunk az egri szűz Máriához címzett prépostság privilegiumát megerősítő, Budán, 1459. márc. 10-én kelt levele; továbbá a pápa követe által 1490. július 5-én a tized dolgában a horvát községekhez kibocsátott körlevél, valamint Chobad László szepesi prépost által tett megbízás visszavonást tárgyazó, 1508. évben kelt közjegyzői okirat stb.

A közjegyzői intézmény fokozatosan fejlődött, s midőn már-már más államok niveaujára emelkedett, az 1861. évi február 15-én tartott országbirói értekezleten a közjegyzői intézmény megszüntetett, de nem az intézmény káros volta miatt, hanem azon erkölcsi pressió folytán, mellyel az országbirói értekezlet, minden az osztrák uralom alatt ránk oktroyált intézmény kiküszöbölését tűzte ki magának.

Azonban belátva a nép, s az intézők, a közjegyzői intézmény fontosságát és nélkülözhetlenségét, az 1860-as évek végéig 1869. és 1870. évben az országnak minden nagyobb városa sürgette a közjegyzői intézmény életbeléptetését. Mire 1870. évi március 5-én Horváth Boldizsár igazságügyminiszter a képviselőházban a közjegyzői intézmény visszaállítása iránti intézkedések tételéről tett említést, s már 1870. év szeptember havában, nyomtatásban is megjelent a törvényjavaslat.

Hosszas enquetteirozás után végre 1875. évi

május hó 1-én életbelépett az 1874. évi 34. törvénycikk, vagyis a közjegyzői törvény.

Azóta már 8 év múlt el és bebizonyult az intézmény létjoga, annak szükséges volta és hasznossága; de a mindennapi tapasztalás azt is bebizonyította, hogy addig, míg a közjegyzői kényszer be nem hozatik, nem felelhet meg hivatásának — a nép javát tekintve — teljesen, mert a nép érdeke azt kívánja, hogy — tekintve a jelen demoralisált társadalmat, a megromlott erkölcsöket, s a becületesség fogyatékát — minden jogot szerző okmány, a jóhiszemű jogszerző, de az állam érdekében is, vagy a közjegyző előtt kötéssék, vagy legalább is ez okmányokon a felek aláírásai hitelesítve legyenek.

Hogy mit talált a megyei jegyzői egylet a nép érdekei ellen valóknak, meg nem foghatom, ha csak azt nem gondolom, hogy saját érdekeket helyezve háttérbe ugy, hogy az a nép kárán előtérbe lépjen akkor, ha sikerülend a tervezett módosítást megakadályozni.

A rendezett jogélet az állam létének egyik főfeltétele. Az államhatalom gondoskodása a rendezett jogélet létesítése körül két irányban nyilatkozhatik, egyrészt a már beállott jogsérelem orvoslásában, másrészt a be nem állott jogsérelem meggátolásában. Ez utóbbi szerep jut a közjegyzőnek, ki a felek között áll. És, hogy a jogsérelmet tökéletesen meggátolhassa, szükséges a közjegyzői kényszer.

Hogy pedig a közjegyzői kényszer a felekre nem ró súlyos terheket, annál kevésbé jár anyagi kárával, elég garancia az, hogy a közjegyző az 1880. évi LI. törvénycikkben megállapított díjakon felül, fegyelmi vétség terhe nélkül, mit sem követelhet — és nem is követel; míg más egyének, kiket a szabott díjhoz mi sem köti, sok esetben bizony keményen megvárják a feleket. A községi jegyzők közül többen — tisztelet a kivételeknek — sokszor jól felcsigázzák díjaikat, a zúgírások pedig, mondhatni rablásokat visznek véghez. Így tehát a nép, a közjegyzői kényszerrel éppen semmitsem károsodik, sőt nyer, még azért is, mert a közjegyzőt az 1881. évi XXXIV. t. c. 8. §. b. pontja, illetve a bélyeg- és illetékszabályok hivatalos összedíltásának 123. §. b. pontja, és a 127. §., a 129. §. a. és b. pontjaiban körülírt bírság terhe mellett kötelezi az előtte kötött illetékköteles okiratoknak bemutatására. A közjegyző ezeket csakugyan be is mutatja; míg másokat csak a saját hasznuk vezérel, s ha ez okmányt elkészítik, a bemutatástól teljesen abszolváltnak hiszik magukat és csakugyan abszolválják is, a mi által a fél, dacára, hogy drágán fizette meg az okmány készítését, a be nem mutatásért még tetejébe meg is bírságotatnak.

Vagy vegyük fel, hogy egy adás vételi ügylet valamely községi vagy közjegyző által foglaltatik írásba. A jegyző megfizetteti magát, ezen felül az okirat bemutatásáért külön és bizonyosan felszámol 3—4 frtot, vagy pedig a felet küldi be, ki elveszt egy egész napot. Egy napja elvesz a félnek az okmány készítésekor, s így tetemes költségén kívül 2 napja van veszendőben, de még nem bizonyos, hogy az okmány jó és használható e. Míg azonban a közjegyzői kényszer esetén a fél, egy napot vesz és teljesen biztonságban van a felől, hogy az okmány jó és használható, és e mellett költsége is kevesebb, s ezen felül egy napot nyer a saját munkájára.

Ez, ugy hiszem, nem kára a népek, — és kitűnik, hogy a vád alaptalan és tarthatlan.

Hát ha figyelembe vesszük azon számtalan esetet, midőn a felek, különösen az örökösök, hagyték tárgyalások alkalmával — a szerződések és egyéb okiratok valódiságát megtagadják, és a jóhiszemű vevő, avagy volt adós, hosszú és költséges bizonytalan pernek van kitéve; míg ha az okirat közjegyző előtt hitelesített, elkerül minden pert és költséget, mert az okirat, mely csak akkor enyészik el, ha annak hamissága bebizonyítottatik. Ily eset pedig eddig

elé még nem fordult elő. Vagy ha vesszük, hogy egyik fél elveszti okmányát, az azt kiállító pedig újat adni határozottan megtagad: a szegény fél elveszti pénzét, és esetleg vagyonát; míg ha az okmány közjegyző előtt létesített, az ősról hiteles másolatot vagy másodlatot mindig kaphat — és így meg van mentve. Ez is úgy hiszem kellőleg indokolja a közjegyzői kényszer behozatalát, és úgy hiszem nem káros a felekre, de hátrány a jegyzőkre, kik felette drágás emberek.

Már az 1870. évben közzétett kormányelődí javaslatban benn volt az, hogy az ingatlanokra vonatkozó adásvevési, csere, ajándékozási szerződések a közjegyző előtt kötve, érvényesek, azonban ez csak azon indokból lett elvetve, mert akkor célszerűtlennek mutatkozott azért, mivel a nép, a közjegyzői intézmény jótéményeit még nem ismerte. Most azonban, midőn a nép — bár sokan agítálnak ez intézmény ellen, kenyérrigységből — már megismerte a közjegyzői intézmény üdvösségét, célszerű, de sőt szükséges is a kényszer behozatala, mert csak akkor lesznek rendezett birtokállapotok; és kevesebb okmányhamisítások, ha a közjegyzői kényszer behozatik, mint van az különösen Németországban.

A II. jogászyűlésen sokan voltak azok, kik a közjegyzői kényszer azonnali behozatalát kívánták még azért is, hogy a zugírászat elfojtassék.

A képviselőház jogügyi bizottsága pedig az 1874. évi 35. t. c. 54. §-ában körülírt esetekre kimondott kényszerhez még két (55. 56.) §. felvételét javasolta, a mely szerint: »közjegyzői okirat szükséges az ingatlanok feletti adásvevések, tulajdonjog korlátozások tárgyában kötött s telekkönyvi bekebelezéseket igénylő ügyletekhez; s a mely magánokirat e törvény életbe lépte után keletkezett, az kell, hogy közokirat erejére emeltesék, s hogy továbbá »köteles a kir. közjegyző az ingatlanokra vonatkozó közokiratokat, a kiállítás napjától számítandó 8 nap alatt a tkvi. hatóságnál bemutatni bekebelezés végett.«

Ezt szintén, mint időelőtti, félretették, és most, midőn ennek szüksége érezhetővé vált, vették fel újra. Ez az, a mi a megyei jegyzői együletet a famozus határozat hozatalára készítette.

Pedig a hitelesítési, illetve közjegyzői kényszer behozatala felette kívánatos, sőt szükséges is, mert a közönség az okiratkoholás és aláírás hamisítás által megtörténhető veszteségtől lesz megóva, — mi szemben a harmadik jóhiszemű személyeknek nyilvánossági elvéhez való állásával, nem eléggé méltányolható előny volna.

Különbö is a közjegyzők főhivatása az okiratszerkesztés. tehát kell, hogy ez tisztán nekik tartassék fenn. A községi jegyzőknek ez mellékes foglalkozása — és nem hivatása — a melynek gyakorlása csaknem mindig hivatásuk és kötelességük teljesítésének hátrányára történik.

De szükséges a közjegyzői kényszer behozatala még azért is, mert sok esetben megtörténik, hogy oly egyén is ügyletet köt, ki rendelkezési képességgel nem bír, kinél alaposan vélelmezhető, mikép rábeszéltetett az ügyletre, s abból neki világos kára van; vagy pedig oly egyének, kik borozás közben lépnek megállapodásra, s azt nyomban írásba is foglalják, míg másnap, midőn a borgöz kiszállt belőlök, fűhöz fához futnak, orvoslást keresnek, de, természetesen sehoh sem nyernek; avagy az apa, ki hitelezőit akarja kijátszani és kiskoru gyermekének adja át vagyonát az árvaszék beleegyezése nélkül, — és több ilyen esetek fordulnak elő, melyek a közjegyzői kényszer esetében meg nem történhetnek, mert a közjegyzői törvény 69. §-a értelmében a kir. közjegyzőnek kötelessége a felek rendelkezési képességéről meggyőződni, s ha a fentiek bármelyike előfordul, a közjegyző figyelmezteti a feleket a következőknek, sőt meg is tagadja közreműködését.

Szükséges a közjegyzői kényszer behozatala annál is inkább, mert nem ritka eset, midőn az okiratokban az aláírások megtörténte után, törlek, vakarások és beszurások történnek egyik vagy másik fél kárára, míg a közjegyzői okiratban ezeknek, a 64. és 65. §§. szerint helye nincsen, — a beszurás is az okmány végén megemlítendő s az a felek által aláírandó. Ez már a »notarius publicus«-okra is kötelező törvény volt 1512. évben.

Az elmondottakból eléggé kitűnik az, hogy a közjegyzői kényszer nemcsak hogy nem káros a népre, de sőt szükséges is, és hogy azt nem meggátolni, de keresztülvitelében segíteni kell mindenkinek, mert csak is így menekülhet meg a nép a zugírások lelketlen seregétől, s így biztosíthatja keservesen szerzett filléirein vásárolt ingatlanát, s így lehet az annyira összekuszált

birtokállapotokat legalább a jövőre rendezni, és csak így lesz képes a nép a közjegyzői intézmény üdvös voltát teljesen érezni.

A községi és körjegyzők pedig nem a nép, hanem a saját érdekeiket tartották szem előtt, midőn a módosítás ellen fellépni elhatározták; pedig ez oly egyénektől, kik a törvény őreivé, az igazságszolgáltatás támoszlopaivá tettek — épen nem helyén való dolog, mert nem célja az államoknak a jogéletet kuszálttá, bonyolulttá, nehézkessé tenni, hanem célja — s ez épen legüdvösebb célja — a jogéletet rendezni; mert csak is ott boldog a nép, hol a jogélet rendezett, hol nem cikornyás az eljárás, és hol vannak közegek, kik a felek között állva, azoknak jogait védik. Ilyenek pedig a kir. közjegyzők, kik vagyoni és erkölcsi felelősséggel tartoznak a közbenjöttükkel kötött ügyletekért.

A népnek pedig szüksége van oly egyénre, kinek nincs mellékérdeke; ki mindegyik fél jogát egyformán védi; ki közbeveti magát a főnakságnál; ki csak a törvény határain belül enged tért a felek akarátának, és ki csak akkor működik közre, ha az ügyletből kár senkire sem háramlik. Már pedig mindez csak akkor lesz a népre teljesen üdvös és hasznos, ha a közjegyzői kényszer törvényre emeltetik, és csak is ekkor lesznek a felek jogaikban legjobban biztosítva.

És most ha azon érdeket tekintjük, melyért a jegyzői egyület harcol — az önérdéket, akkor is kell, hogy a közjegyzői kényszer behozassék, mert csak is így nyújthat a közjegyzői hivatal a kvalifikációval arányos existenciát, mert ugyanis, míg nálunk 24 □ mértföldre és 68,000 lakosra esik 1 közjegyző, és existenciájuk bizony nincs biztosítva, addig Ausztriában, hol 761 közjegyző van és 1 közjegyzőre esik 7 □ mfd és 32,000 lakos, Bajorországban, hol 263 közjegyző van és 6 □ mfdre és 18,000 lakosra esik 1 közjegyző és végül Franciaországban, hol közel 7000 közjegyző van, hol 1 1/2 □ mfdre és 6000 lakosra esik 1 közjegyző, még is azoknak existenciája a mieinkéhez képest fényesen van biztosítva — mert fennáll a közjegyzői kényszer. De e kényszer nemcsak a közjegyzőkre jár haszonnal, hanem, mint kimutatva van, a népre üdvös és hasznos is.

Tehát bármikéant tekintsük is a dolgot, annyi tény, hogy a közjegyzői kényszer a népre nézve üdvös, és az behozandó, mert csak is így lehet gátat vetni egyesek tulkapásainak és hirtelen meggazdagodásának.

Az elmondott és megdönthetetlen érvek mellett a jegyzői egyület érvelése elmosódik, legteljebb megmarad azon egy pont, melyből kirí a kenyérrigység — ez pedig nem szép tulajdon.

Elmondom végül és ismételve, hogy a jegyzői együletben a közjegyzői törvény módosítása ellen felhozott vádak alaptalanok és tarthatlanok, mert a nép érdeke épen azt kívánja, hogy a közjegyzői kényszer behozassék!

Milásevits Márton,
bajai királyi közjegyző.

Értesítés az országos kiállítás érdekében.

Beküldetett. Az 1885 országos általános kiállítás budapesti kerületi bizottsága működését megkezdvén, értesíti a kerülethez tartozó iparosokat, gazdákat és általában a kiállításra készülő közönséget, hogy helyi és alkerületi bizottságokat Keeskeméten, Kalocsán, Vácson, Szabadkán, Zomboron, Baján, Ujvidéken, Esztergomban, Székesfehérvárott, Gyöngyösön, Egerben, Jászberényben, Szolnokon, B.-Gyarmaton, Losoncon és Besztercebányán létesített. Az albizottságok már legközelebb megkezdik működésüket a kiállításra szóló bejelentések gyűjtése érdekében, mire nézve a kerületi bizottság által részletes utasításokkal vannak ellátva.

Szükségesnek tartjuk azonban a t. kiállító közönséget ezuton is felkérni, hogy bejelentéseiket az illető alkerületi bizottságoknál minél előbb nyújtsák be, azon városok közönségét pedig, melyek valamely alkerületi bizottsághoz beosztattak, tisztelettel figyelmeztetjük, hogy legelőszóbb járjanak el, ha saját érdekeik képviseltetése szempontjából az illető alkerületi bizottság által a maguk számára külön végrehajtó bizottságokat szerveztetnek.

Hogy e végrehajtó (helyi) bizottságok szervezése iránt alapos tájékozást nyújtsunk, szükségesnek tartjuk a budapesti kerületi bizottság összes alkerületeinek felsorolása mellett, egyszersmind arra utalni, hogy az alkerületekhez, mely városok és járásek tartoznak. A budapesti kerületi bizottság katásköre kiterjed a budapesti kereskedelmi és iparkamara kerületére (Bács-Bodrogh, Csongrád, Esztergom, Fehér, Heves, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Nógrád, Pest Pilis-Solt-Kis-Kún és Zólyom megyék), Csongrád megye, Szeged és Hódmezővásárhely thj. felruházott városok kivételével. Megyénk alkerületi bizottságainak beosztása a következő:

Szabadkai alkerület. Székhelye: Szabadka. Az alkerülethez tartoznak: Szabadka és Zenta városok, továbbá Bács-Bodrogh megye: zentai és topolyai járásek.

Bajai alkerület. Székhelye: Baja. Az alkerülethez tartoznak: Baja város, továbbá Bács-Bodrogh megye: 1. felső, 2. felső és 1. középső szolgabírói járásek.

Ujvidéki alkerület. Székhelye: Ujvidék. Az alkerülethez tartoznak: Ujvidék, továbbá Bács-Bodrogh megye: ujvidéki, palánkai, ó-becsei, titeli és zsablyai szolgabírói járásek.

Zombori alkerület. Székhelye: Zombor. Az alkerü-

lethez tartoznak: Zombor sz. k. város, továbbá Bács-Bodrogh megye: zombori, apatini, kulai és hódásghai szolgabírói járásek.

Az alkerületekhez tartozó városokban vagy fontosabb járásekben létesítendő végrehajtó bizottságok csakis az illető alkerületi bizottsággal érintkeznek; alulírt központi bizottság azonban kész e végrehajtó bizottságok létesítése iránt az illető alkerületi bizottságoknál közreműködni.

Egyuttal felhívjuk a kerületünkhöz tartozó összes termelő urakat, hogy a kiállítás sikerét részükről is előmozdítandó, minél nagyobb számban jelentkezzenek a kiállításon való részvételle.

A kiállításban részt venni szándékozók saját anyagi érdekükben is akkor cselekednek leghelyesebben, ha a gyakorlati működést tartják szem előtt, ha oda törekszenek, hogy iparuknak és gazdaságuknak életrevalóságát, gyakorlati értékét és használhatóságát ismeressék meg s ne kívánjanak egyes szokatlan, rendkívüli, talán magukban véve igen érdekes, de a gyakorlati életben kevésbé elterjedt tárgyaknak kiállításával remekelni. Nem a rendkívüliségek, nem a sajátosságok megismertetése fog hasznára válni az országunk és magának a kiállítónak, hanem az, ha be tudjuk bizonyítani, hogy állandó, használható munkát tudunk előállítani, hogy gondosan ápolot, egészséges és messze távolba is elszállítható ipari és gazdasági terményeinkkel kiálljuk a versenyt más nemzetbeli nagy versenytársainkkal.

Bejelentési iver a fennebb említett alkerületi bizottság által, vagy sürgős esetben a budapesti kerületi bizottság (iroda: orsz. iparegyesület ujjvilág utca 14.) által is adnak ki és kívánatra minden jelentkezőnek beküldetnek. A két egyenlő példányban kiállítandó bejelentési iver azonban mindig azon alkerületi bizottsághoz küldendő be, melynek területén az illető bejelentő lakik.

A kiállítás érdekében a legszükségesebb tudnivalókat a következőkben összegezzük:

Megnyitás: 1885. május 1.

Bezárás: 1885. október 15.

Időszaki kiállítások. Május 1—10. baromfi kiállítás, 10—20. első tavaszi virágkiállítás, 17—24. hizott állatok kiállítása, 20—30. juhkiállítás. Junius 10—20. II. tavaszi virág-, gyümölcs- és zöldségkiállítás. Julius 1.—augusztus 30. munkakiállítás, 15—25. nyári virág- és gyümölcskiállítás, 20—30. élő méhek kiállítása, szeptember 1—10. szarvasmarha- és sertés kiállítás, 10—20. tejjgazdasági termékek kiállítása. Október 1—15. őszi virág-, gyümölcs-, szőlő- és zöldségkiállítás, őszi löversenykor: lókiállítás és ebiállítás.

Bejelentési határidő: 1885. december 31. Utólagos bejelentések elfogadhatnak 1884. évi május 1-ig, de ez esetben a térdij 10%-kal többet tesz. Későbbi bejelentések elfogadása iránt az országos bizottság határoz, ez esetben azonban a térdij 50%-kal nagyobb.

Térdijak. A térdijak négyosztóméterenkint következők: A) a fedett csarnokban: a) alapterület a szabadon álló tárgyak részére 8 frt; b) alapterület a falak mentében vagy mellett levő szekrénytér 6 frt; c) falterület 3 frt. Az a) és b) pontok alatt említett terület nagysága 3 méternél nagyobb nem lehet, különben aránylag nagyobb térdij fizetendő. B) alapterület a félfedett csarnokokban 3 frt. C) alapterület a szabadban 2 frt.

A különleges csoportok térdijaira vonatkozólag lásd az ált. szabályzat 10. §-ának második részét.

Szállítási kedvezmények: 100 kilogramm után kilométerenkint 0.16 kr. fizetendő az oda- és visszaszállításnál, ezenkívül 100 kilogramm után minden vasutvonatra 2 kr. kezelési költség és 3 % szállítási adó. Waggonkinti szállításoknál nagyobb kedvezmények.

Portómentesség. A levelezések és küldemények (a kiállítási tárgyak kivételével) portómentesek. A bizottságok leveleikre és küldeményeikre a következő megjelölést illesztik: a kiállítást illető portómentes ügy. Magánosok vagy portóköteles testületek a kiállítási bizottságokhoz intézett leveleiket a következő megjelöléssel látják el: hivatalos felszólítás folytán portómentes.

Minden további részletes felvilágosítással a felsorolt kerületi bizottságok a részletes szabályzatok és utasítások nyomán készséggel szolgálnak.

Végre minden magyar honpolgár pártoló figyelmét és támogatását újból is kikerjük az 1885. évi országos általános kiállítás érdekében, mely nemzeti létünket és erőnket híven feltüntetni hivatva van s melynek teljes sikerét a nemzeti becsület kérdéseivel kell azonosítanunk.

Azon kellemes reményben, hogy e felfogásunkban kerületünk minden polgára osztozik, maradtunk kiváló tisztelettel,

Budapest, 1885. november 5.

Az 1885. évi országos általános kiállítás budapesti kerületi bizottsága nevében:

Gelléri Mór,
biz. jegyző.

Báth Károly,
főpolgármester, elnök.

Hírek.

Berényi Daniel, Baja város apát-plébánosa, f. hó 24-én üli lelkészkedése 25 éves jubileumát.

A f. év november hó 5-én megveszerte megejtett bizottsági tag választáskor megválasztattak: Szenttamáson: Matos János, Nikolics János, Theodorovits Mitó és Sztanimirovics Ignác. — Zentán: Székfi György, Guelminó Alajos, Mester Lajos, Boromisza János, Mikosevic József, Szabó László, Spitzer Ignác. — Kolluthon: Zimmermann György. — Goszpodincén: Mirtity Sándor. — Zsablyán: Jablonszky Miklós. — Gyurgyevón: Jancsó Ödön. — Pivnicán: Nikolics Lajos, Schusztér Mihály. — Bácsujfalun: Scultéthy Ede. — Filipován: Gyarmathy és Török között folyt a szavazás de állítólag szabálytalanság történtvén a szavazás ellen felebbezés adatott be. — Doroszlon: Gaiszt Béla. — Bogojeván: Berecz Károly. — Járeken: Wallrabenstein János. — Obrovácon: Dr. Potucsek János, Nityin Áron.

A hódásghai járásbíróiságot Széchenyi József törvényszéki elnök s Dobák Béla kir. ügyész urak f. hó 6. s 7-én vizsgálták s mindent a legnagyobb rendben találtak.

Szabadka városa nov. 20-ig 900 frttal díjazott árvapénztárost és 540 frt fizetésű belső csendbirtost keres.

0-Kanizsa városa megvette a szegedi hajóhidat, ez alkalommal a révjogot is átvette Török-Kanizsától 25 ezer forintot.

Ujvidéken szombaton d. u. 4 órakor vezette ol-tárhoz Hornisek Henrik főgymn. tanár, Kleintsek József jöhrü bor és szeszkereskedő leányát, a kedves Etelka kisasszonyt.

Bohner Jakab vaskuti lakos lovainak tolvaját, Polyák Gergely katymári lakost, elfogták.

Lovag Sterbetzky István, Vojnits László és Guidó hűtlén gyamjának bűnyügyében a szabadkai törvényszék legközelebb végtárgyalást tart. Az erre vonatkozó összes iratokat a zentai árvaszéktől átküldötték Szabadkára.

Ujverbászról írják: A helység s a csatorna zsilip közötti utat keresztülzeli a vasút, tehát nem szabad azt többé használni, hanem 2-3 perccel ki kellene kerülni a kula-verbászi műútra. Azonban az a néhány ember, akinek az az út kell, rávette a községet, hogy új telket hasítson ki, melyből a vasút fölé jelentékeny magas siklót csináltak. Ez a sikló most már hónapok óta kész, de el van zárva s a közlekedés még mindig a kerülőn történik. Kérdés: minek építették a siklót, ha nem használják? minek kerülnek, ha megvan az egyenes összeköttetés. T.

A budapest-zimonyi vasúton Patkós Benő szabadkai vendéglősnök Budapestre hazajövet 670 frttal terhelt tárcáját ellopják.

Az ujvidéki kir. törvényszék Veiszkopf Hugó és Fabianits József volt adóhivatalnokok bűnyügyében f. hó 5-én mondott ítéletet. Veiszkopföt sikkasztás bűntette miatt — a vizsgálati fogságból 15 hónap beszámításával, 2 1/2 évi fegyházra, a büntetés kiállta után számítható 3 évi hivatalvesztésre, és polgári jogainak felfüggesztésére, az eljárás és rábélémezési költségek, valamint a kincstár javára 7359 frt 60 kr megtérítésére ítélte; Fabianitsot sikkasztás vétsége miatt, az ítélet jogerőre emelkedésétől számítható 3 havi fegyházra, az eljárás költségei, valamint a kincstár javára 50 frt megtérítésére ítélte. Az ítélet ellen úgy az ügyészség, mint vádlottak feleltek.

Dohánybeállítás. A kincstár részére a folyó évben engedély mellett természetű dohányt megénkben Palánkán f. hó 26-ától kezdve december 28-ig váltja be az e célból kiküldött bizottság.

A „Borsszem Jankó” gyászkeretben jelenti, hogy Szép Miklósnak, a korán elhunyt szabadkai kir. al-ügyészen egy jó alakjának, Hombár Mihálynak megteremtője halt meg.

Szabadkan Csenteri Kálmán színész, egy kocsmában Németh Mihály mészáros zsebéből 102 frtot lopott ki. A zsebművészt elesípték.

Cservenkán f. hó 10-én a „Vadászkürt” szállóházban sikerült műkedvelő előadás tartottak: szinre kerültek: „Die Romanheldin” és „Eine Partie Piquet” vigjátékok egy-egy felvonásban.

Egy bácsi sokac búskomorságában elment Novoszellóra és ott a Dunába ölte magát. Nem látta ugyan senki midőn a végzetes lépést megtette; hanem a halászok halászás közben kifogták és az illetőnek fia, ki keresésére ott járt, felismerte a hullában elvesztett apját. F. hó 6-án volt a hódásági járásorvos Bácsban a hullát megvizsgálni.

Uj cég. Fürst László terménykereskedő Szabadkán, bejegyeztetett a szabadkai kir. törvényszéknél október hó 2-án.

Arveres. Spreitzer József 2503 frtra becsült ingatlanai január hó 15-én. Csonopla (Zombor).

Bajan Reiner Géza fizetését beszűntette.

A verbász-kulai állomás teher pénztárnoka Lackner János, f. hó 8-án eljegyezte az ujverbászi postamester kedves leányát, Hoffmann Laura kisasszonyt.

Pivnicán Tóth János, 22 éves, odaváló lótolvaj, kit a községi előjáróság azért, mert a napokban két lovat lopott, letartóztatott. f. hó 8-án éjjel a községi börtönben nadrágszujára felakasztotta magát.

Lalityon a jómódú Krivakutya család f. hó 8-án este 6 órakor összeveszett. Az egyik, Fülöp, ki egyáltalán községi pénztáros is, fején 3 két cmtnyi súlyos sebet kapott, bal karja eltört és öcsésével, ki szintén két súlyos ázó esapást kapott, a hely színén maradt; míg az ellenpárt u. m. Krivakutya Velicskó, Gavra és Vlado megakartak szökni; de a csendőrök utolérték: Ezen véres veszekedés oka, régi családi viszály és a szerb bucsu alkalmával szokásos harangszóra való verseny ivás.

Az országos magyar vöröskereszt-egylet zombori fiókegylete f. hó 10-én d. u. Sándor Béla és özv. Latinovits Jánosné elnökléte alatt választmányi ülést tartott. Jelen voltak a hölgyek részéről: Vojnits Zsigmondné, Czeder Jánosné, Kórits Eszter, Spitzer Mórné, Esztergamy Borbála, Veszelinovits Péterné, Athanackovics Zsófia, Bereczkó Szilárdné. Férfiak részéről: Esztergamy Károly pénztárnok, Vukicsévits Péter, dr. Schuller Simon, Fejér Gyula, Mártonffy Károly, Czeder János és Dömötör Pál jegyző. A gyűlés legfontosabb határozata az, hogy a megyei restauráció alkalmából színházi helyiségünkben hangversennyel összekötött műkedvelői előadás rendeztetik (táncvigalom nélkül) Rendezőkül megválasztottak: özv. Latinovits Jánosné, mint elnök, Barthal Józsefné, Spitzer Mórné, Veszelinovits Péterné és Czeder Jánosné, valamint dr. Schuller Simon és Czeder János.

A kulpin-ó-soóvé-deszpot-szent-iváni armentesítő érdekesség számára megyénk alispánja a kulturális népszerűség által megcsináltatta a lecsapolási terveket. Az érdekelt községek és holdak szerint: Kulpin 488 hold, Ó-Soóvé 709 hold, Deszpot-Szent-Iván 552 hold.

Vaskut községében f. hó 4-én tartotta az ujonan szervezett „Első vaskuti segélyszövetkezet” alakuló közgyűlést. Mindenek előtt a 4 tagu bizottság által összeállított és szerkesztett alapszabályok felolvastattak és megmagyarázták. Ezeket a közgyűlés néhány észrevétellel elfogadta s azonnal hozzáfűgött az igazgatóság választásához. Igazgatóvá választott: Pilger Nándor; aligazgatóvá: Egi György; igazgatósági tagokká: Welchner Mátás, Rutscher István, Hirt János, Egi Jakab, Dobler István, Nagy József, Kovács József, Rutscher János, Stehli Sebestyén,

Schwalm József, Flach Jakab és Rummelhardt János; póttagokká pedig: Kummer János, Hellenbarth Márton, Dobler Mátás és Marcer Ferenc választottak. A felügyelő bizottságba választott: Hirmann Antal, Flach Antal és Schaffer György. A szövetkezet főkönyvelője: Szauder Gyula; másodkönyvelője: Jánosy Nándor; pénztárnoka: Raile Ferenc. A szövetkezet 5 évre alakult és kezdetét veszik a befizetések 1884. január 1-én. Vaskut, 1883. évi november hó 8-án. Pilger Nándor (Nagyon bölcsen van; minden község létesíthetne ilyet, a hol még nincsen. Az szóra ellen csak ez az egy szer van: a takarékoság és hitelképesség. Szerk.)

Bajmokon fenállott Plesz és Weisz-féle cég töröltetett a szabadkai kir. törvényszéknél okt. hó 18-án. **A parabutyi** kaszinó f. hó 21-én saját helyiségében alapított gyarapítására táncvigalmat rendez.

Hírek az érseki megyéből. Puck István apatini plébános, az apatini esperes-kerület jegyzőjévé nevezetett ki. — Mamuzsits Mátás szabadka-szentterézi káplán, az ottani állami tanítóképezdénél a hitelemzői t-endőkkkel bizatott meg. — Mamuzsits Félix szabadka-szentgyörgyi káplán, ugyanott a szenteréziai plébániára. Csilitz Bálint szabadka-szentrókusi káplán, ugyanott a szentgyörgyi plébániára lettek hasonló minőségben áthelyezve. — Idősb Kovács János tábori pap elsőosztályu tábori káplánna nevezetett ki.

A „Bácsmegeyi tört. társulat” e hó 15-én délelőtt 10 órakor a megyeház másodikemeleti kis tanácstermében nyilvános ülést tart, melyre a társulat minden tagját az egylet elnöke, nagyságos Schmausz Endre alispán ur meghívta. A nyilvános ülés tárgyai: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Titkári jelentés. 3. Az alapszabályoknak a belügyminiszterium által kívánt kiegészítése. 4. Iványi István értekezése: Bajmok és Csantavér keletkezéséről. 5. Steltzer Frigyes értekezése: Bácska a török hódoltságban. 6. Radics György bemutat egy pár újabb kiadott régiséget. A nyilvános ülést választmányi ülés követi, melynek tárgya a társulat legközelebbi munkatervének megállapítása. Zombor, 1883. november hó 10. Dr. Margalits Ede, a tört. társulat titkára.

Értesítés. A helybeli közművelődési társulat szervezésére kiküldött hetes bizottság e hó 11-én megtartott tanácskozásban nagy többséggel azt határozta, hogy tekintettel a helyi körülményekre és különösen arra, hogy itt újabb időben több egylet keletkezett, a melyeknek fejlődésére hátráltatólag hathatna újabb és újabb kulturális célú egyletek alakítása: a közművelődési társulat tényleges létesítését, célszerűségi okokból, egy időre a napirendről leveszi, — mit a kiküldött hetes bizottság megbízásából az ügy iránt érdeklődőknek becses tudomására hozni ezennel van szerencsém. Kelt Zomborban, 1883. nov. 11. Dr. Margalits Ede.

Elvesztett tárgyak. A szombati dal- és táncestély alkalmával egy feketén fényezett sétatálcá és egy eszebecsének való sárga miniatúr fém-album elveszték. Tulajdonosaik bármikor átvehetik a polgári kaszinó-egylet szolgálatától.

A szombati dal- és táncestély, ha látogatóság dolgában nem is, de siker tekintetében ritkította pártját. A műsor változatos és igazán gyönyörködtető volt. A közreműködő hölgyek, névszerint Auer Hermin k. a. zongorajátékaért és Lovich Aranka k. a. finom és szíves szólo énekeért sok tapsot és az utóbbi gyönyörű virágcsokrot is kapott.

Lovich Aranka kisasszony annyira elragadta a nem nagy számú, de annál hálásabb hallgatóságot, hogy énekét ismételnie kellett. Megemlítjük, hogy az általa előadott kedves dal szövegét Dr. Molnár István Lajos tanár fordította le magyar nyelvre. A dalárda különösen „Ernani” dalmű bordsalával csinált nagy hatást. Kiváló tetszésben részesült a Bieber Gyula, Marschall György és Staudacher József urak által zongorán, harmoniumon és hegedűn művészién előadott harmas is a „Traviata” opera dallamaiból. Az első négyest 22 pár táncolta. A táncosnők között több vidéki is volt. A jelen voltak névsorát tudósítónk a távol voltakra való tekintetből nem teszi közzé. A tánc a legjobb hangulatban reggeli 3 órakor ért véget.

A temesvári m. kir. postaigazgatóságtól. Ezen értesítés vételétől (f. hó 10-én érkezett meg) a Budapestről esti 5 órai vonattal megérkezett újságokat, 6 órától kezdve pont fél héti, az érdekeltek a helybeli m. kir. postahivatalból küldönccel elvitethetik. Az igazgatóság ezen szives előzékenységét bizonyára hálásan fogadja városunk értelmi osztálya.

Tisztújítási mozgalmak.

Tisztviselő-választási mozgalmak a futaki (de lendő ujvidéki) szolgabírói járásban.

A szolgabírói járás megyebizottsági tagjai Szemző Mátás ur által — több m. bizottsági tag hozzá intézett kérelme folytán — nov. 8-ra Kulpinban megjelensre hivatott fel oly célból, hogy a megyei legközelebb megtörténendő tisztújítás alkalmával, a járás m. bizottsági tagjai egyértelmű eljárásra jussanak, a választandó tisztviselő személyét illetőleg. A járás m. bizottsági tagjai szép számmal jelentek meg, sőt akik a megjelenésben akadályozva voltak, levél és sürgöny útján nyilváníták óhajukat, nézetüket a többség által kijelölendő személyek pártolására vonatkozólag.

Miután egybegyűltünk, Szemző Mátás állandó rendes elnökünk az értekezletet megnyitottunk nyilvánítá; jegyzőül Zsigmond Góntér választatván meg.

Lovag Egi József futaki plébános ur ajánlatba hozta, hogy mostani alispánunk Schmausz Endre, mostani szolgabíránk Kolozsváry Sándor, mostani járásorvosunk Dr. Kamenitzky Sándor uraknak szavaztassék bizalom, s egyértelműleg nyilvánítsuk ki, hogy őket a legközelebbi tisztújítás alkalmával jelenben elfoglalt tiszti állásukban meghagyni, illetőleg újra megválasztani óhajtjuk.

Erre jött a másik ajánlat, mely szerint az alispán újra megválasztandó, Dr. Kamenitzky is, de Kolozsváry helyett Csupor Gyula lenne megválasztandó.

Elkezdődött a vita, mely szenvedélyessé is vált, de azért csak véget ért s a tanácskozást részrehajlatlanul, kimeríthetlen türelemmel vezető elnök feltette a kérdést: Kolozsváryt akarja-e az értekezlet kijelölni

vagy Csuport? Persze önként értendő, hogy ezt megelőzőleg az alispán iránt határtalan bizalom szavaztatott meg egyhangulag. A szolgabírói kijelölés névszerinti szavazással ejtetett meg, melynek eredménye a következő: Kolozsváryra szavaztak: Szemző Mátás, Egi József, Kucurac G., Kucurac P., Buday, Szász János, Zsigmond Gyula, Szabó Péter, Steltzer Frigyes, Mikovics K., Lakatos Péter, Varga Mihály, Lajthay János, Harr S., Hartmann J., Petri K. lelkész, Keményfy Pál, Zsigmond Góntér, Demetrovics J., Szalay K., Herczeg Gyula — 21. Csuporra: Pinkovics Ö., Papik J., Papik Miksa, Tóth Imre, Gligorievics P. — 5

Levélben szavaztak Kolozsváryra: Gr. Chottek Rezső, Fernbach B., Keszeltbauer Károly, Ivánics; sürgönyben: Mártonfy Károly — 5. Erre az otthon maradtak részéről a szóbeli szavazás a megbízottak által kezdett hangoztatni. De ez már messzire vezetett volna, azért meghallgatásra sem talált s csak a mellett maradt az értekezlet, hogy a levél- és sürgönyben velünk egy nézetben levő biz. tag urak megemlékezéséért szíves jknyvi köszönet fejeztetett ki. Kolozsváryra nézve hát a bizalom úgy áll a járásban, miszerint öt kivételével minden járási biz. tag öt óhajítja s a választáskor öt választja Csupor ellenében.

Dr. Kamenitzky — három szavazni nem akaró ellenében — egyhangulag jelöltetett ki s öt óhajtjuk megválasztani.

Sok érdekes epizódot közölhetnék, nevezetesen azt, hogy a jelöltek egyikére, K. S. ra, az ellenfél miként igyekezett árnyat vetni; de persze, ha az ily szándék idejekorán vissza nem utasították: akkor a másik párt Cs. jelöltben kívánt volna kedvezőtlen tulajdonokat felfedezni, s így tovább. Hát mire való volna akár K., akár Cs. bántalmazása ott, hol jelen nem lévén, magukat nem védhetik? Szerintem jobb a jelölteket dícsérni és nem gyalázní, ebből az atyafiak is többet tanulnak. Az is szép volt, mikor G. megtagadta azt, hogy ő ért s tud magyarul. Hej! pedig igen jól beszél magyarul. No, meg is kapta érte a magáét szánakozás, nevetés képében.

Szemző ur minden jelenvoltat, pártkülönbség nélkül ebédre hívott s grófi nője magas műveltsége, szeretetreméltóságával felejthetlenné tette ránk nézve ez összejövetelt.

Szabó Péter.

A napokban az apatini járás m. b. tagjai szintén tartottak értekezletet, melynek eredménye azonban a részletekbe nem hatol. Ugyanis első sorban az alispánnak, azután a többi oszlopos központi tisztviselőknél teljes bizalmat s megelégedést szavaztak; azután Bodnár Imre, apatini közjegyző elnökléte alatt szűkebb bizottságot küldtek ki, mely a járási tisztviselők személyét illetőleg proppozíciókat tegyen s azt a plenum elé terjessze.

NYILTÉR.)

Ezennel figyelmeztetem a n. é. közönséget, miszerint Zombor bánát külváros 225. számú házamban lakó családomnak, bárki akár hitelbe, akár kölcsönképen, az én beleegyezésem nélkül ad, azok megtérítését megtagadom.

Kulán, 1883. november 9.

Császár Péter,
m. k. adótárnok.

*) Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: **DR. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS.**
Laptulajdonos és kiadó: **Bittermann Nándor**

HIRDETÉSEK.

5045. szám.

1883.

Alkutatárgyalás.

A zombori m. kir. jóságigazgatóság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az alább megnevezett bértárgyak Zomborban a m. kir. jóságigazgatóságnál felsőbb jóváhagyás fenntartása mellett szabadkéből alku útján haszonbérbe adhatnak.

Vállalkozni szándékozóknak szabadságukban áll ajánlataikat **folyó évi november 20-ig** bármikor, tehát mindennap a hivatalos órák alatt az alulírott m. kir. jóságigazgatóságnál beadni és ha valamely ajánlattevő által a kizűtött fentebbi határidőn belül elfogadható ajánlat tétetik, úgy az felsőbb jóváhagyás fenntartása mellett elfogadjatik, és azután, habár a határidőn belül is, — beérkezendő más ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Határozottan feltételül kikötöttik, hogy azon bértárgyaknál, melyeknél a bérlet 1883. évi október hó 1-én veendő kezdetét, köteles a bérlo, habár a szerződés ez időn tul is kötöttik meg, a haszonbért egész évre azaz 1883. évi október hó 1-től fizetni.

A haszonbéri feltételek a zombori m. kir. jóságigazgatóságnál a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők, miért is a netán beadandó 50 kros bélyeggel és a **kiküiltási összegnek megfelelő 10% bántépesszel** ellátott írásos ajánlatokban határozottan ki-tenendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azok minden pontjának magát feltétlenül aláveti.

A bértárgyak a következők, u. m.:

1) az apatini kincstári italmérsi jog 1884. évi január 1-től 6 évre évi 10082 frt 75 kr bérfizetés mellett;

2) a kernyajai italmérsi jog 1884. évi január 1-től 6 évre évi 2702 frt 94 kr bérfizetés mellett;

3) az apatini országos- és hetivásár-jog az 1884. évi január 1-től 6 évre évi 425 frt bérfizetés mellett;

4) a pivnicai II. kisbérleti dűlő 48¹²⁰⁰ hold 1883. évi október 1-től 6 évre évi 701 frt 87 kr bérfizetés mellett;

5) a pivnicai III. nagybérleti dűlő 454⁴⁵⁰ hold 1883. évi október 1-től 6 évre évi 6100 frt 15 kr bérfizetés mellett.

Zomborban, 1883. évi november 5-én.

A m. k. jóságigazgatóság.

Pályázat.

Bács-Bodrogh megye tisztai I-ső járási szolgabíróhoz tartozó Mohol községében elhalálozás útján üresedésben levő jegyzői állomásra ezennel pályázat nyitattik, -- felhivatnak mindazok, kik ezen állomást elnyerni óhajtják, hogy az 1871. XVIII. t. c. 74. §. követelményeinek megfelelően felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig, azaz f. évi december hó 14-ig alulírt szolgabíróságnál benyujtsák. A választás f. évi december hó 15-én reggel 8 órakor fogván a községházánál megejtetni.

Ezen jegyzői állomás következőleg van javadalmazva:

1. Kézpénzfizetés 600 frt
2. Lakpénz 200 frt
3. 12 kerületi lánca 2200 □ föld adómentes élvezete.

Megjegyeztetik, hogy a község hivatalos nyelve magyar.

Zenta, 1883. évi október 31-én.

3-3

Matkovits Lajos,
szolgabíró.

2073. kg. sz.
1883.

Árverési hirdetés.

Csonopla község elüljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Csonopla község birtokosainak egy a község mint testületnek tulajdonukat képező és az 1883. évi 20. t. c. 2. §. a alá nem tartozó 11731¹²⁷/₁₆₀ holdnyi vadászterületen a vadászati jog 1884. évi január 1-től 1889. évi december hó 31-ig terjedő hat évi tartamra folyó évi november hó 18-án d. u. 3¹/₂ órakor Csonopla községházánál megtartandó nyilvános árverésen bérbe fog adatni; melyre a bérelni óhajtók ezennel meghivatnak.

Kikiáltási ár évenkénti 100 frt.

A részletes feltételek a községi jegyzői hivatalban előlegesen is megtudhatók.

Kelt Csonoplán, 1883. november 2-án.

Deák Andor,
községi jegyző.

Pályi Antal,
bíró.

Pályázat.

Bács-Petrovosszellő község adóügyi osztályánál elhalálozás folytán egy jegyző-segédi állás üresedésbe jöven, annak betöltésére pályázat hirdettetik.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állásra pályázni óhajtának, hogy bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikat alulírottához f. évi november hó 15-ig benyujtsák, mivel a később érkezettek figyelembe vétetni nem fognak.

Évi fizetés a község pénztárából 400 frt havi előleges részletekben.

Szerb nyelvet tökéletesen bírók előnyben részesülnek.

Jegyzői vizsga mulhatlanul szükséges.

Kelt Bács-Petrovosszellőn, 1883. okt. 31-én.

3-3

Berény Hugó,
jegyző.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy Zomborban, a főutcában, a **Sztojkovits Z. G.**-féle házban

a ceglédi gőzmalom-részvénytársaság

LISZTRAKTÁRÁT

megnyitottam.

Ezen malom gyártmánya alig szorul dicséretre, az a székesfehérvári kiállításon **arany éremmel** lelt kitüntetve s mindenhol kivítva magának a legnagyobb kelendőséget.

Raktáramban kitünő jó

rozslisztet

is árulok és főtörekvésem leendő, pontos szolgálat által becses vevőimet üzletem részére megnyerni.

Zomborban 1883 november hóban.

Teljes tisztelettel

Kramer Gyula.

12-4

HARLANDER
kötőfonala és orsócérnája

(Strickgarn) 16-4 (Spulenzwirn,)

A kötélfonal gyári jegye.

A bécsi és párisi világtárlaton a legelső díjakkal kitüntetett.

Kitünő minősége miatt közkedvelt.

Az orsócérna gyári jegye.

Kaphatók a haza minden nagy- és forgalmas kis-kereskedésében.

HÁZ-ELADÁS.

A zombori „Széchényi“-körúton fekvő 351. számú Rezsnován-féle lakház eladó. — Közelebbi értesítést ad

3-2

Husvéth István.

CSONGOR MÓR

okl. polg. mérnök

ajánlja magát a t. c. közönségnek mindenféle mérnöki munkalatra, jelesen: határ-kiigazítások, birtokszabályozások és rendezések, építkezések, lejtmereszések stb. különféle mérnöki műveletekre

Lakása: Zomborban, dob-utca 229. házszám alatt. 2-1

Árlejtési hirdetés.

Gara községházának újbóli felépítése folyók 21-én reggel 10 órakor a helyszínén nyilvános árlejtés után adatik ki.

Kikiáltási ár 8751 frt.

Árlejtetni szándékozók kötelesek az árlejtés megkezdése előtt a kikiáltási árnak 5%-át készpénzben, avagy értékpapírban óvadékkul letenni.

A feltételek Gara község jegyzői irodájában minden időben megtudhatók.

Kelt Garán, 1883. nov. 4

Pencz Ádám
jegyző.

Mészáros Sebestyén
3-3 bíró.

ÜZLETHELYISÉG VÁLTOZTATÁS.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy üzletemet **Falcione Gusztáv** ur fűszerkereskedése melletti új házba áttettem. — Ajánlom nagy választékú raktáromat, nevezetesen: **sírlámpák** és **sírkoszorúkat**, valamint minden idényre alkalmas cikkeket.

Valódi amerikai varrógépek

(hetenkénti 1 forintos részletfizetéssel) minden szerkezetben, 5 évi jótállás mellett. — **Gépeszközök. Látszerek. Sebészeti és műszerek. óvszerek, gummi-párnák, sérvkötők** stb. stb. — **Péncz- és dohánytárcák.** — **DITTMÁR R.**-féle lámpa gyári raktáramban gazdag választékban kaphatók:

csillárok, szalonlámpák, asztali- és falilámpák

minden nagyságban és szerkezetben. — **Thonet-féle fonott székek. Gyermekkoscsik.** — Dús választékú **selyem-, bársony-, pamut- és cérna-szalagok-, csipkék- és bélészövetek.** —

Nagy raktár **férfi- és női-fehéreműekből, úgy kiházasítási kelengyék.** — **Derékfűzők** (Mieder). **Esőköpenyek. Utazó bőröndök** és **táskák** urak és nők számára **Esernyő, sétabotok** gazdag vegyességben.

Thea- és kávé-készülékek. Valódi chinaezüst és alpaca evőeszközök a cs. kir. szab. Berndorf-féle gyárból.

Tajtékpipák és szipkák, dohányzó és szivarzó szerek s minden e szakbeli áruk a legjobb minőségben. **Pipere-, mosdó-, fény-üzési-cikkek,** parfüm, fogpor, hajfestőszer és mindenféle toilette-tárgyak, Treu Nugslich gyárból. — **Prágai keztyűk raktára.**

Üzletemet a n. é. közönségnek ajánlva, vagyok kiváló tisztelettel

GOLLOHANN SÁNDOR,

kereskedő Zomborban, a fő-utcában.

8-5